

Preek over 1 Korintiërs 12:1-3 – Pinksteren 2013

Liturgie Baflo:

Votum en groet

Zingen: Ps. 87:1,2,3,4,5

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 143:8,9

Gebed

Getuigenis – 1

Lezen: Handelingen 2:1-21

Zingen: Lb. 241:1,2

Lezen: 1 Korintiërs 12:1-11

Zingen: Lb. 241:3,4

Tekst: 1 Korintiërs 12:1-3

Kindermoment

Preek

Zingen: Gez. 105:1,2,3,4,5

Getuigenis – 2

Zingen: Gez. 105:6,7

Getuigenis – 3

Zingen: Gez. 105:8,9

Gebed

Collecte *[getuigenis / beamerpresentatie: I am a christian]*

Zingen: Lb. 249:1,2,3

Zegen

Liturgie Kornhorn:

Schriftlezing: 1 Korintiërs 12

Tekst: 1 Korintiërs 12:1-3

Ps. 87:1,2,3,4,5

Ps. 143:8,9

Gez. 105:1,2,3,8,9

Gez. 179^b

Lb. 249:1,2,3

Gehouden te: Baflo, 19-05-13 (9.30 u.)
 Kornhorn, 19-05-13 (14.30 u.)

Preek

Thema: Ik geloof in God, de Heilige Geest van Jezus Christus.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters,

1. Plakband

Pinksteren is het christelijke feest van de Heilige Geest. We vieren dat onze Heer Jezus Christus zijn Geest heeft uitgestort over de gemeente van zijn leerlingen. Een groots en indrukwekkend gebeuren was dat. Zo lezen we in Handelingen 2.

Stormachtig daalt de wind van God neer. Vurig komt Hij het leven van de leerlingen binnen. Veeltalig laat Hij de grote daden van God horen.

Pinksteren een groots feest. Maar tegelijk het meest ongrijpbare van de christelijke feesten. Hoe komt dat? Vanwege de 'ongrijpbaarheid' van de Heilige Geest zelf soms? Dat zou best kunnen.

Als ik u zou vragen: Wie is de Heilige Geest voor u? Wat betekent Hij voor u persoonlijk? Wat voor antwoord zou u dan geven? Waarschijnlijk vindt u het moeilijk te zeggen. "Hij woont in mij," zegt u misschien. Of: "De Heilige Geest heeft mij het geloof gegeven." Inderdaad, dat is zo.

Een aantal jaren geleden legde ik deze vragen voor aan catechisanten. 'Vul eens aan: God de Heilige Geest betekent voor mij...' Allerlei antwoorden kwamen. Maar mij is bijgebleven wat een catechisant uit een van de jongste groepen toen noteerde: "De Heilige Geest, dat is een soort plakband tussen mij en God."

Dat is raak gezegd. De Heilige Geest plakt mij aan God vast. Of: de Heilige Geest verbindt mij aan Christus door waar geloof.

Een oudere broeders zei het later zo: "De Geest is de liefdesband tussen Vader en Zoon, maar ook tussen God en Schepping, verleden en heden, tussen Jezus en zijn leerlingen."

Dat is minder plastisch, maar in wezen hetzelfde. De Heilige Geest is de levende en levendmakende band tussen God / Jezus Christus en mij als mens, als gelovige. Hier horen woorden bij als: communicatie en relatie. Dat dit ook alles te maken heeft met de adem en het spreken van God zal duidelijk zijn. Je communiceert met een ander vooral door te spreken.

En vlak non-verbale communicatie niet uit. Ook hierin is God de Heilige Geest heel creatief.

Bedenk ondertussen: de Heilige Geest is geen onpersoonlijke kracht, maar Hij is hoogstpersoonlijk God.

Als Hij aan het woord komt, brengt Hij eerst en vooral Jezus Christus ter sprake en de grote daden die God in Hem heeft gedaan en nog doet. Lees bij voorbeeld de preek van Petrus in Jeruzalem op de eerste pinksterdag.

Wij belijden in zondag 20 van de Heidelbergse Catechismus, dat de Heilige Geest ook mij is gegeven *"om mij door waar geloof aan Christus en al zijn weldaden deel te geven."*

En Paulus zegt in 1 Korintiërs 12:3: *"... niemand kan ooit zeggen: 'Jezus is de Heer,' behalve door toedoen van de heilige Geest."*

God de Heilige Geest is de Geest van Jezus Christus. Het is de taak van de Geest om Christus te verkondigen. Daar gaat de Hij voor. Maar het is niet zijn enige taak. Hij doet veel meer, laat de Bijbel zien. Ook in de schepping. Kijk in het voorjaar maar naar buiten, hoe mooi en fris alles weer wordt. Werk van de Heilige Geest, Gods adem, zegt Psalm 104:30.

Wie is de Heilige Geest? Wat doet Hij? Wat geloof ik van Hem en wat merk ik in het geloof van Hem? Om zulke vragen gaat het in deze preek.

Ik wil de boodschap van de preek zo samenvatten.

Ik geloof in God, de Heilige Geest van Jezus Christus.

2. De gegeven God.

De Heilige Geest is de gegeven God. Dat klinkt inderdaad wat vreemd gezegd. Kun je dat zo zeggen? Mag je dat zo zeggen? Doe je daarmee recht aan God de Heilige Geest?

Het gevaar dat u bij de term 'de gegeven God' zult denken aan een andere God dan de Drie-enige God is te verwaarlozen. Dat neem ik aan tenminste.

Met de heilige, algemene christelijke kerk belijden we: 'Ik geloof in God de Heilige Geest.' Dat betekent, zegt zondag 20 van de catechismus: Ik geloof "*ten eerste, dat Hij samen met de Vader en de Zoon echt en eeuwig God is.*"

En vervolgens belijdt u met mij van deze Heilige Geest: "*Hij is ook mij gegeven, om mij door waar geloof aan Christus en al zijn weldaden deel te geven ...*"

Hij, God de Heilige Geest, is ook mij gegeven. God is aan mij gegeven. God is aan u gegeven. God de Heilige Geest is aan Christus' kerk gegeven. Hij is dus de gegeven God. Zo komt Hij bij u en kiest Hij in u zijn woon- en werkplaats. Tempel van de Heilige Geest noemt Paulus u op verschillende plaatsen in de eerste brief aan de Korintiërs.

Door wie is de Heilige Geest mij dan gegeven?

Door Jezus Christus, de verhoogde Heer. Hij heeft de gave van de Heilige Geest verdiend aan het kruis. Hij geeft zijn leerlingen en zijn gemeente de belofte van de Heilige Geest. Hij geeft die Heilige Geest zelf aan ons. Hij zendt vanuit de hemel de andere pleitbezorger, als zijn plaatsvervanger op aarde. De Geest met wie de Heer één is. Zo één, dat Jezus ook kan zeggen: "... *ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.*" (Matteüs 28:20)

God de Heilige Geest is de adem van God, die van Hem uitgaat. Die van de Vader en de Zoon uitgaat. Gods adem, die de communicatie verzorgt tussen de Vader en de Zoon. Over en weer in goddelijke liefde en goddelijk verkeer. De Geest is de liefdesband tussen de Vader en de Zoon.

En daarin word ik betrokken, als mens, als gelovige.

Want dezelfde Geest van God gaat ook uit naar ons. Hij geeft zich in zijn Woord. Hij geeft Zich als Gods adem aan ons. Zodat wij op de adem van zijn stem leven. Al bij de schepping blies God de mens de levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen door Gods Geest. Zo is de Geest aan ons gegeven. Hij is God die ons gegeven is. God die Zichzelf aan ons geeft.

Hij spreekt met ons en gaat met ons om. Hij communiceert met ons in de taal van zijn liefde. Hij spreekt alle talen, zie Handelingen 2. En de Geest spreekt één taal: de taal van de liefde, het evangelie en de grote werken van God.

Dat is hét grote onderscheid met de *"goden die taal noch teken geven"*, waarvan de Korintiërs vroeger in de ban waren. Toen ze nog heidenen waren.

Paulus gebruikt een bepaald niet vleierende aanduiding voor de afgoden. Stomme afgoden zijn het. Ze zeggen geen boe of bah, geven taal noch teken. Paulus denkt misschien aan psalmen als 115 en 135, waar de stomme sprakeloosheid van die afgoden wordt bezongen.

Afgoden kunnen niet communiceren met mensen. Al menen hun aanbidders dat wel. Zij hebben een mond, maar spreken niet. Oren, maar horen niet. Zij geven zichzelf niet in liefde aan de mensen. Liefde hoef je van een afgod niet te verwachten. Ze vragen hooguit: offers, gaven zonder einde en zonder tal. Je komt er als aanbidder nooit mee klaar. En je weet niet of het aankomt bij jouw god.

Maar wat oefenen die ondingen een macht en een aantrekkingskracht uit op mensen. De Korintiërs wisten er van mee te praten. Ze waren er helemaal van in de ban. Met de grote massa. Vorm van massahysterie.

Afgoden zijn niets, zegt Paulus. Andere goden bestaan niet. Maar toch zijn zij ook een realiteit. Er zijn heel wat goden en heren, zegt hij in 1 Korintiërs 8:5,6.

"Wij weten: er is één God, de Vader, uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, en één Heer, Jezus Christus, door wie alles bestaat en door wie wij leven."

Paulus weet dat achter die afgoden machten zitten, boze geesten.

Hij kent ze uit de Schriften en uit ervaring. Hij kwam ze ook tegen in Korinte. En hij heeft de mensen erop attent gemaakt. En de Heer Jezus Christus heeft velen bevrijd uit die macht van afgoden en boze geesten.

Zulke machten zijn er nog steeds. En ze zwepen in hun vijandschap de mensen op tegen Christus en zijn gemeente. En dan wordt er in extase geroepen: "Vervloekt is Jezus. Een vervloeking is Hij." In Korinte klonk dat kennelijk. En de mensen waren ervan onder de indruk.

In Korinte vonden ze het sowieso geweldig, als je in klanktaal sprak. Spectaculair, als je voor de Heer uit je dak ging. Dat was je van het. En het onderscheidingsvermogen was niet al te sterk. In extase kan er van alles gezegd worden, wat anderen niet verstaan. Tongentaal is fraudegevoelig. Vandaar dat Paulus er op hamert dat het vertaald en uitgelegd moet worden en getoetst aan het woord van God. En dat het tot opbouw van de gemeente moet zijn.

Paulus zegt: "Als er gezegd wordt: 'vervloekt is Jezus', dan is dat absoluut niet uit de Geest van God." Zo spreekt de Heilige Geest niet. Zo laat Hij ook geen mens spreken. Niemand zegt, sprekend door Gods Geest: "Vervloekt is Jezus." Dat bestaat niet.

Waar zulke woorden dan vandaan komen, zegt Paulus niet. Maar het zal zijn lezers wel duidelijk zijn. Dat komt uit de koker van de duivel. Het zijn boze geesten die dat zeggen. Vijanden van God, van Christus en van zijn gemeente. Met hun vervloekingen proberen ze de Heer Jezus onschadelijk te maken en Gods kinderen te treffen of Gods wereld kapot te maken.

Satan probeert voortdurend allerlei pijlen van verderf en vervloeking af te schieten op Christus' gemeente. Wie onbeschermd rondloopt wordt zomaar geraakt. Dit alles is geen buitenaardse fantasie.

"Onze strijd is niet gericht tegen mensen maar tegen hemelse vorsten, de heersers en de machthebbers van de duisternis, tegen de kwade geesten in de hemelsferen."
(Ef. 6:12)

Dat schrijft Paulus aan de christenen van Efeze. En hij reikt hun de wapenrusting van God aan, met de opdracht die aan te trekken. Onderdeel van die wapenrusting is o.a. het schild van het geloof, waarmee je al de brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven.

Prominent wapen in die uitrusting van de soldaat van Christus is het zwaard van de Geest, dat is het woord van God. En je moet voortdurend biddend contact houden met het hemelse hoofdkwartier. Bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest. Bidden is aandacht besteden aan de relatie die God met je zoekt.

De Heilige Geest is de Geest van het Woord en de Geest van het gebed. De Geest van de communicatie dus tussen God en jou. Hij maakt je sterk en weerbaar. Hij is aan jou, aan u gegeven. Hij, God de Heilige Geest van Jezus Christus.

Deze Geest verbindt je aan de Heer met de lijm van geloof, hoop en liefde. Hij zorgt voor een onverbreekelijke band. Inderdaad, een soort plakband.

Merk je dat in je leven? Hij houdt je vast bij God. Zonder de Geest zou je het ook niet volhouden om te geloven in de Heer Jezus. Ja, je zou niet eens geloven.

Want alleen door de Heilige Geest kun je zeggen: "Jezus is de Heer."

3. God de Gever

De christenen van Korinte belijden nu een andere Heer dan eerst. Ze zijn nu niet meer in de ban van goden die taal noch teken geven. Jezus heeft het als Heer te zeggen gekregen over hun leven. En ze hebben zich in geloof aan Hem gegeven. Ze belijden Hem vol overtuiging. *"Jezus is de Heer."*

Daar moeten we niet te gering over denken. Hun omgeving is heel vijandig en doordrenkt van heidendom en afgodendienst. Zij zijn daaruit nog maar net los gekomen. Ze voelen nog de zuigkracht van die heidense godsdienstigheid. Vooral de zwakkere broeders en zusters in het geloof. Paulus maakt heel de gemeente daarop attent in deze brief.

Jezus is de Heer. Dat zijn in onze taal maar vier woorden. In de taal van Paulus slechts twee. Maar deze korte belijdenis zegt alles, wanneer zij in waar geloof wordt uitgesproken. Hierin is hét fundamentele werk van de Heilige Geest herkenbaar, zegt Paulus.

Hij bewerkt die belijdenis in het hart en de mond van de gelovigen. Hij alleen doet ons dat zeggen. De Heilige Geest alleen geeft ons het geloof door het Woord van God. En in die weg de redding, het behoud.

Over de rechtvaardigheid, die op grond van het geloof geschonken wordt, schrijft Paulus:

"Het woord is dicht bij u, in uw mond en in uw hart' – en dat betekent: de boodschap van het geloof die wij verkondigen, is dicht bij u. Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God hem uit de dood heeft opgewekt, zult u

worden gered. Als uw hart gelooft, zult u rechtvaardig worden verklaard; als uw mond belijdt, zult u worden gered.” (Rom. 10:8-10)

“Jezus is de Heer.” Niemand kan dat zeggen dan alleen door de Heilige Geest. Daar zit ook een blijde kant aan. Wie dat oprecht belijdt en dat ook van medechristenen hoort, die mag daarin het werk van de Heilige Geest opmerken. Hij mag daarin een stukje geloofservaring opdoen.

Dat geldt ook voor onze kinderen. Hoe vrijmoedig getuigen zij soms niet over de Heer Jezus, over hun geloof. Om jaloers op te worden. Werk van de Heilige Geest bij uitstek. Waarbij jij als ouder ingeschakeld bent. Wat jij hen vertelt en leert, dat geven ze heel spontaan weer terug. Vrucht van Pinksteren! Dat kan niet anders. Dit punt werd als een element van een getuigenis werd ook ingebracht vanuit de gemeente.

Ik kom even terug bij de vraag uit het begin van de preek: Wat betekent de Heilige Geest voor u?

Je kunt zeggen: “De Heilige Geest laat mij geloven in God. Hij laat mij naar de kerk gaan en het Woord van God horen. Hij helpt mij ook om naar Gods wil te luisteren. Door de Heilige Geest leer ik mijn weg naar God zoeken in gebed.”

Een ander zegt misschien: “Ik merk het niet zo direct, dat de Heilige Geest in mij woont.” Of: “Soms is geloof zo gewoon. Maar later leer je beseffen: Mooi, de kerk! En heb je een blij gevoel, dat je Jezus kent.”

Of je voelt de nabijheid van God, als je de stilte opzoekt en je eigen grenzen buiten in Gods machtige schepping. Dit punt komt straks nog meer aan de orde in een van de getuigenissen.

Jezus is de Heer. Mijn Heer en mijn God. Om de woorden van Thomas van acht dagen na Jezus’ opstanding even aan te halen.

Hier zie je het werk van God de Heilige Geest in mensen. *“Hij is ook aan mij gegeven om mij door waar geloof aan Christus en al zijn weldaden deel te geven, mij te troosten en eeuwig bij mij te blijven.”*

De Geest is mij gegeven om mij veel te geven. Niet minder dan Christus zelf en al zijn weldaden. Dat is alles wat Hij aan het kruis heeft verdiend. Het zijn al de schatten van het Koninkrijk der hemelen. Als daar zijn: vergeving van de zonden, opstanding van het vlees en een eeuwig leven. Maar ook de rechtvaardigheid voor God en de heerlijkheid. En nog veel meer.

De Heilige Geest *“eigent ons toe wat wij in Christus hebben,”* zegt het doopsformulier, *“namelijk de afwassing van onze zonden en de dagelijkse vernieuwing van ons leven.”*

Eerst legt de Heilige Geest de band met de Heer Jezus Christus. Vervolgens is Hij de luchtbrug tussen de schatkamer van de hemel en ons. Hij bezorgt ons thuis, wat Christus voor ons bestemd heeft, wat in Christus al van ons is. De redding wordt ons door de Heilige Geest toegeëigend.

“Waar we zelf niet bij konden komen, dat reikt de Geest ons aan. Hij laat ons ervan profiteren. Er is genieting van het heil. Ten diepste is dit het heilige genoeg dat we aan God mogen beleven.”¹

Genieten van God dus. Dat geeft de Heilige Geest. In Christus geeft Hij ons alles. Hij is God de Gever. God de Uitdeler, de gevende God, kun je ook zeggen.

Paulus maakt daar de gemeente van Korinte weer attent op. Wat heeft de Heilige Geest die gemeente rijk bedeed met genadegaven. Onvoorstelbaar. Geen gemeente zo rijk als Korinte, lijkt het wel.

Maar ze weten er geen raad mee. Ze letten te veel op de gaven zelf en te weinig op Christus en zijn gemeente. Want voor die gemeente van Christus zijn al de gaven van de Geest bedoeld. Om die gemeente van Christus op te bouwen.

Niet om er zelf de begenadigde christen mee uit te hangen. Niet om jouw topervaring uit te meten voor anderen en hen er de ogen mee uit te steken. Maar om je naasten in de gemeente te dienen. Om Christus te dienen.

Het is een en dezelfde Geest, die al die geschenken in grote variatie uitdeelt. De een dit, de ander dat. Paulus geeft een zeker niet volledige opsomming: spreken met wijsheid, een bijzondere mate van geloof, gaven van genezing, werking van krachten, profetie, het onderscheiden van geesten, allerlei tongen en vertolking van tongen. De laatste twee bewust wat naar achteren geschoven door Paulus.

“Al deze gaven worden geschonken door een en dezelfde Geest, die ze aan iedereen afzonderlijk toebedeelt zoals hij wil.” (1 Korintiërs 12:11)

De gelijkheid van alle gelovigen met hun verschillende gaven ligt in de ene Geest, de ene Heer, de ene God. Hij is God de Gever van dat alles. Ook van creatieve talenten op het gebied van taal, muziek en andere kunst. En nog zoveel gaven meer.

Ik geloof in God, de Heilige Geest van Jezus Christus. Zoals ik geloof in God de Almachtige Vader, de Schepper van hemel en aarde. En zoals ik door deze Geest belijd: Jezus is de Heer.

Amen.

¹ G.H. Abma in: Kennen en vertrouwen, Handreiking bij de prediking van de Heidelbergse Catechismus, Zoetermeer 1993, p. 182.